

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a JUDr. Jaromíra Klepše ve věci

žalobce: **Ing. D. H.**

proti

žalovanému: **Prezident republiky**
sídlem Hrad, I. nádvoří, 118 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí prezidenta republiky z 26. 3. 2022 o prominutí trestu Miloši Balákovi

takto:

- I.** Žaloba **se odmítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalobci **se vrací** z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení soudní poplatek ve výši 3 000 Kč.
- IV.** Žalobce nechť do **pěti dnů** od doručení tohoto usnesení **sdělí** soudu číslo bankovního účtu, na nějž mu má být vrácen soudní poplatek podle výroku III. tohoto usnesení, anebo sdělí soudu adresu, na kterou mu má být vrácen poštovní poukázkou.

Odůvodnění:

- 1. Žalobce se žalobou podanou 25. 5. 2022 domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí, jímž prezident republiky Ing. Miloš Zeman podle čl. 62 písm. g) Ústavy České republiky prominul M. B., řediteli L. s. L., trest odnětí svobody v trvání 3 roků, peněžitý trest ve výměře 1 800 000 Kč a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního zástupce organizačních složek státu a jiných právnických osob s majetkovou účastí státu na dobu 4 roků, které mu byly uloženy rozsudkem Okresního soudu v Kladně sp. zn. 26 T 35/2020 ze 7. 5. 2021 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Praze sp. zn. 11 To 338/2021 z 24. 3. 2022 za zločin zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě dle § 256 odst. 1, odst. 2 písm. a), c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, spáchaný dílem dokonaným, dílem ve stádiu pokusu dle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, a to s účinkem zahlázení tohoto odsouzení.
- 2. Soud se musel v první řadě zabývat tím, zda lze žalobu vůbec věcně projednat, a dospěl k závěru, že tomu tak není.

3. Podle § 46 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), soud usnesením odmítne návrh, jestliže byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou.
4. Aktivní legitimaci k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu má ten, jehož právní sféry se rozhodnutí závazně a autoritativně dotýká (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 96/2013 - 95 z 15. 11. 2013). V tomtéž duchu rozšířený senát Nejvyššího správního soudu již v usnesení č. j. 8 As 47/2005-86 z 21. 10. 2008 konstatoval, že „[a]ktivní žalobní legitimace v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu (§ 65 a n. s. ř. s.) bude dána vždy tehdy, pokud s ohledem na tvrzení žalobce není možné zjevně a jednoznačně konstatovat, že k zásahu do jeho právní sféry v žádném případě dojít nemohlo.“
5. Žalobce spatřuje dopad rozhodnutí do svých veřejných subjektivních práv v tom, že v důsledku udělení milosti M. B. se již nemůže spolehnout na slib prezidenta republiky, jenž byl tímto krokem pošlapán, a že již nemůže chovat prezidenta republiky v úctě. Na podporu svého tvrzení žalobce citoval slib prezidenta republiky složený při inauguraci v březnu 2013, v němž se Miloš Zeman svého ústavou uděleného práva udílet milosti podle žalobcova názoru dobrovolně vzdal. Žalobce dále upozornil na to, že se prezident republiky při udělení této konkrétní milosti hrubě odchýlil od své dosavadní správní praxe.
6. Soud k tomu uvádí, že žalobcovy pocity jsou lidsky pochopitelné, avšak aktivní legitimaci k podání žaloby proti udělení milosti prezidentem republiky nezakládají. Jednotlivcovo morální pohoršení, pocit nespravedlnosti nebo odpor k nepravostem odehrávajícím se ve veřejné sféře, jakkoli mohou být třeba oprávněné, totiž nelze zaměňovat s dotčením jeho právní sféry. Jednotlivec nemá veřejné subjektivní právo na to, aby ústavní činitelé jednali podle svých dřívějších prohlášení nebo aby je mohl chovat v úctě. Nespokojenost s jejich kroky může vyjádřit ve volbách, výkonem práva shromažďovacího nebo jakýmkoli jiným způsobem přípustným v demokratickém právním státě. Nemůže však zvrátit rozhodnutí ústavních činitelů prostřednictvím správní žaloby. V takovém případě by se jednotlivec pasoval do role ochránce veřejného zájmu, kterou mu platná právní úprava nesvěřuje.
7. Tuto úlohu má v českém právním řádu nejvyšší státní zástupce, jenž je mimo jiné oprávněn podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 s. ř. s. v případě, že k tomu shledá „závažný právní zájem“ (§ 66 odst. 2 s. ř. s.), a to zásadně ve lhůtě tří let (§ 72 odst. 2 s. ř. s.). Účelem této zvláštní žalobní legitimace je podle důvodové zprávy k zákonu č. 303/2011 Sb. postihnout „případy nepřiliš časté, ale veřejností citlivě vnímané, např. tam, kde nezákonné rozhodnutí bylo dosaženo úplatkem a není tu již jiná právní cesta, kterou by bylo možno takové rozhodnutí odstranit.“ Případné využití tohoto oprávnění je však zcela na uvážení nejvyššího státního zástupce.
8. Správní soudy opakovaně připustily, že oddělení ochrany veřejného zájmu a právní sféry občanů, jinak řečeno ochrany objektivního a subjektivního práva, není a nemůže být absolutní a rigidní (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 108/2019-39 z 26. 3. 2021, bod 49). Tento závěr však byl vysloven ve zcela odlišných situacích, typicky v případech podnětů k odstranění nepovolených staveb podaných vlastníky nemovitostí v sousedství. V nyní posuzované věci je ovšem již ze samotné žaloby s ohledem na shora uvedené nade vší pochybnost zřejmé, že účinky napadeného rozhodnutí žalobcovu právní sféru zcela míjejí.
9. Soud proto odmítl žalobu podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. z důvodu, že byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

10. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. Podle tohoto ustanovení žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.
11. Výrok o vrácení soudního poplatku vychází z § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, podle něž byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek.. Žalobce zaplatil spolu s podáním žaloby soudní poplatek ve výši 3 000 Kč, soud proto rozhodl o jeho vrácení v této výši.
12. Soudní poplatek bude žalobci vrácen do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení (§ 10a zákona o soudních poplatcích). Soud proto vyzval žalobce, aby mu do pěti dnů od doručení tohoto usnesení sdělil číslo bankovního účtu, na něž má být vyplacen, případně aby požádal o jeho vrácení složenkou na adresu, kterou soudu v téže lhůtě sdělí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 2. června 2022

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu